

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्य (द्वितीयवर्षम्) - पञ्चमपत्रम् (साहित्यम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् - ..... विषयः - .....
अध्येतुः नाम - ..... पञ्जीकरणसंख्या - .....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम - .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः - .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः .....

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् - .....

दिनाङ्कः - .....

आचार्य (द्वितीयवर्षम्) - पञ्चमपत्रम् (साहित्यम्)

विषयः - (अ) स्वशास्त्रीयेतिहासः - 50 अङ्काः (ब) स्वशास्त्रीयनिबन्धः - 50 अङ्काः।

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः-क

अङ्काः - 20 × 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. पण्डितराजमते काव्यस्य कारणं किम्?
2. रघुवंशमहाकाव्ये कः अङ्गीरसः?
3. रसोत्पत्तिः केन स्वीकृता?
4. आचार्यवामनस्य काव्यपरिभाषा का?
5. रसोत्पत्तिः केन स्वीकृता?
6. पञ्चमहाकाव्यानां नामानि लिखत।
7. सुबन्धुप्रणीतस्य गद्यकाव्यस्य नाम किमस्ति?
8. महाभारतस्य रचयिता कः?
9. भारवेः पितुर्नाम किम्?
10. माघस्य उपाधिः कः?
11. ध्वन्यालोकस्य कर्ता कः?
12. काव्यप्रकाशे कति उल्लासाः?
13. वामनस्य काव्यसिद्धान्तः कः?
14. रससूत्रं कस्मिन् ग्रन्थे वर्तते?
15. मम्मटोक्तं काव्यलक्षणं किम्?
16. काव्यस्य कारणं किम्?
17. रससम्प्रदायः कस्य भवति?
18. काव्यात्मा ध्वनिरिति कस्य मतम्?
19. आधुनिककालस्य पञ्चमहाकाव्यानां नामानि लिखत।
20. मेघदूतं कीदृशं काव्यम्?
21. काव्यशास्त्रस्य काव्यदोषाः? द्वयोः नामानि लिखत।

22. कतिविधाः काव्यदोषाः? द्वयोः नामानि लिखतु।
23. स्थायिभावाः कति सन्ति? तेषां नामानि लिखतु।
24. नाट्यशास्त्रं केन रचितम्? तत्र कति अध्यायाः?
25. वक्रोक्तिजीवितं कस्य ग्रन्थः?

खण्डः-ख

अङ्काः - 05 × 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समाधेयः।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. जगन्नाथोक्तं उत्तमकाव्यलक्षणं सोदाहरणं विवृणोतु।
2. आधुनिककालस्य काव्यानि परिचाययतु।
3. काव्यप्रयोजनानि प्रतिपादयतु।
4. रसात्मकं वाक्यं काव्यमित्यस्य विवरणं लिखतु।
5. बाणभट्टस्य परिचयं लिखत।
6. अलङ्कारस्वरूपं विशदयत।
7. “वाक्यं रसात्मकं काव्यम्” इति व्याख्यात।
8. लक्षणाशक्तिं निरूपयत।

खण्डः-ग

अङ्काः - 02 × 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समाधेयः।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. ‘काव्यस्यात्मा’ इति विषये निबन्धं लिखत।
2. श्रीहर्षस्य जीवनचरितं प्रस्तूय काव्यवैशिष्ट्यं प्रतिपादयत।
3. काव्यशास्त्रस्य रचनात्मकः कालः कः? यथासम्प्रदायं विवृणोतु।
4. काव्यभेदान् सोदाहरणं पर्यालोचयत।

